

Vecumu bibliotēkas darba pārskats par 2019.gadu

2020.gada janvārī

A.Locāne

Saturs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	3
2. Finansiālais nodrošinājums.....	3
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa nodrošinājums.....	4
4. Personāls	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	5
6. Krājums.....	8
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	11
8. Novadpētniecība	12
9. Publicitāte	12
10. Sadarbības tīkla raksturojums.....	12
Secinājumi.....	14
Pielikumi	15

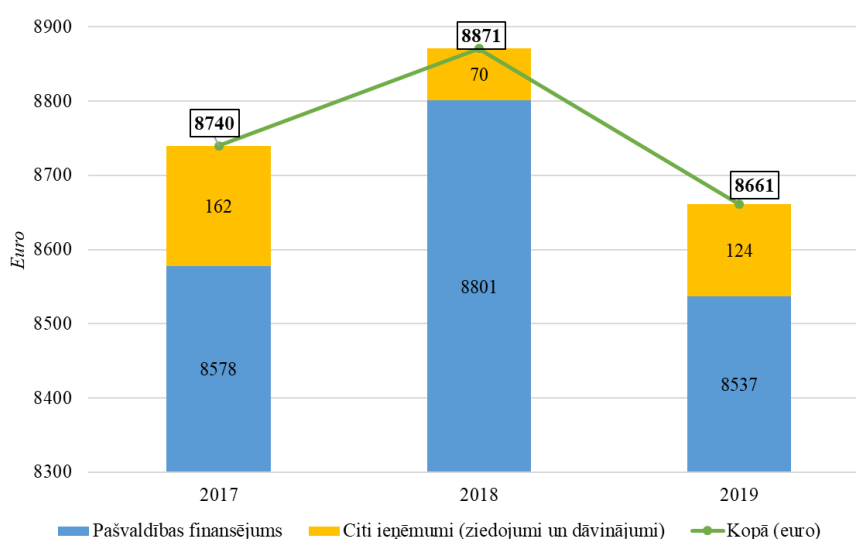
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

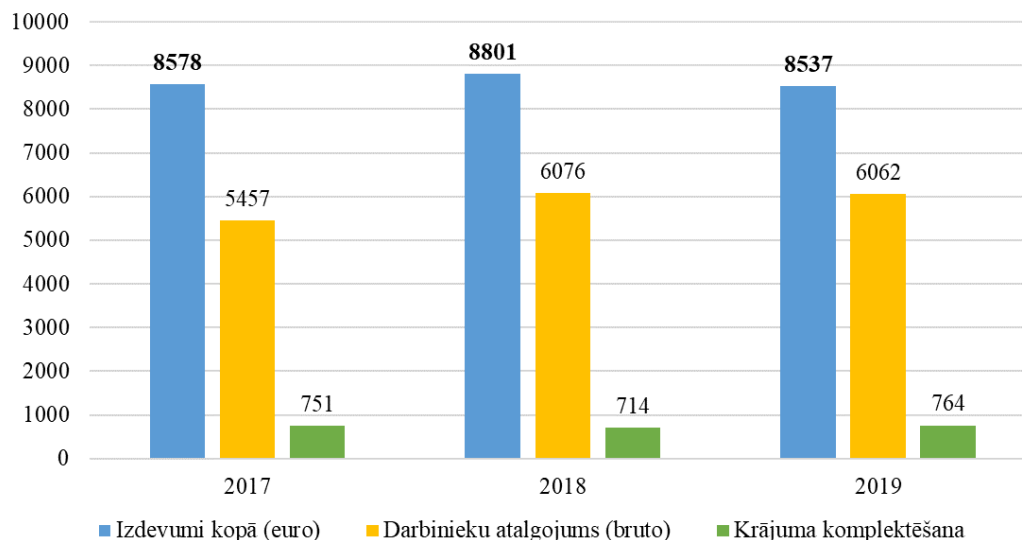
Bibliotēka nodrošina pagasta iedzīvotājiem vajadzīgās literatūras un informācijas saņemšanu. Bibliotēkas apmeklētāji izmanto drukāšanas, skenēšanas un kopēšanas pakalpojumus. Tika nodrošināta IT darbošanās, sekmētas lietotāju iemaņas un prasmes e-vidē. Bez maksas interneta pieejamība deva iespēju ikvienam atrast ātru atbildi uz sev interesējošo atbildi. Katru gadu tiek strādāts pie grāmatu krājuma kvalitātes uzlabošanas: nokomplektēta jauna grāmatu kolekcija; norakstītas nolietotas, aktualitāti zaudējušas grāmatas, kā arī dubleti. Viens no bibliotēkas darba virzieniem ir novadpētniecība, kas saistās ar materiālu vākšanu, popularizēšanu par pagasta un novada vēsturi, tās cilvēkiem. Tiek pildīts individuālais informācijas darbs ar lasītājiem un skolu jaunatni. Bibliotēkas apmeklētāji tiek informēti par jaunajām grāmatām. Vairākām bibliotēkām sniegti Starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumi. Bibliotēka veic grāmatu un literatūras popularizējošus pasākumus. Regulāri tiek izlikta literatūras izstādes. Gatavojoties Dzejas dienu pasākumam Borisovas TN, tika izveidota plaša dzejas grāmatu izstāde. Bibliotēka piedalījās biedrības „Drustu acs” organizētajā akcijā mazo bibliotēku atbalstam. Mazā gaismas pils kalpo vietējiem iedzīvotājiem arī kā socializācijas vieta.

2. Finansiālais nodrošinājums

1. attēls

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

Bibliotēkas izdevumi

2019. gadā bibliotēkas izdevumi, salīdzinot ar iepriekšējiem diviem gadiem, ir mazāki. 2019.gadā nopirktais aprīkojums bērnu un jauniešu sektora labiekārtošanai nemaksā tik dārgi kā, piemēram, datora iegāde 2017.gadā. Pietiekamas naudas summas tiek piešķirtas biroja un saimniecības precēm, komunālajiem pakalpojumiem, kā arī tematisko pasākumu organizēšanai. Atalgojums 2019.gadā ir nedaudz mazāks nekā 2018.gadā, bet lielāks par 2017.gadā saņemto darba algu. Krājuma komplektēšanai izlietotie līdzekļi 2019.gadā ir lielāki nekā iepriekšējos divos gados. Bibliotēkas izdevumi galvenajās pozīcijās svārstās, bet kopumā tie paliek nemainīgi. Tas rada drošības un stabilitātes sajūtu. Bibliotēkas finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa nodrošinājums

2019.gadā bibliotēkas telpās remontdarbi nav veikti. 2019.gadā bibliotēka ir iegādājusies 2 plauktus un 2 pufus bērnu un jauniešu sektora labiekārtošanai.

1. tabula

Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums	Piezīmes
Datori		1		Dators VECTOR AK09.M18, monitors Samsung SyncMaster 740B 2008 (B.M. Geitsu fonda līdzfinansētā publisko b-ku attīstības projekts)

Dators	1		Interneta ātrums 4,01MB	Procesors FQC-06939 Monitors LG 2017
Plānie klienti				
Krāsu printeris	1	1		Laser Jet 300 color M351a 2012
Printeris (melnbaltais)	1			HP Laser Jet 1018 2008
Skeneris	1			Canon Scane Lide25 2009

No 4 datoriem, kas bibliotēkai tika dāvināti B. M. Geitsu fonda līdzfinansētā publisko bibliotēku attīstības projekta ietvaros, darbojas tikai 1 dators. Kritiskā situācijā lietotāju vajadzībām tiks izmantots bibliotēkas administratīvajam darbam paredzētais dators. Informācijas saņemšanas pakalpojums lasītājiem tiks izpildīts jebkurā gadījumā. Sastādot budžetu nākamajam gadam, ir jāparedz līdzekļi jauna datora un skenera iegādei.

4. Personāls

Bibliotēkā strādā 1 darbiniece uz 0,8 slodzēm ar augstāko bibliotekāro izglītību (iegūtu līdz 1993.gadam). Darbiniece piedalījās Balvu rajona Centrālās bibliotēkas organizētajosursos un semināros.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

2. tabula

Bibliotēkas pamatrādītāji

	2017	2018	2019	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	120	127	102	+6%, -20%
<i>t. sk. bērni</i>	31	40	23	+29%, -42%
Bibliotēkas apmeklējums	1718	1943	1444	+13%, -26%
<i>t. sk. bērni</i>	228	268	144	+18%, -46%
Virtuālais apmeklējums	1286	1730	762	+35%, -56%
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)				
Izsniegums kopā	5005	6100	4267	+22%, -30%
<i>t. sk. grāmatas</i>	1243	1701	1036	+37%, -39%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	3742	4399	3231	+16%, -26%
<i>t. sk. bērniem</i>	343	534	231	+57%, -57%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	25	27	23	+8%, -15%

<i>t. sk. bērni līdz 18g.*</i>	46	67	42	+46%, -37%
Iedzīvotāju skaits	483 (68 bērni līdz 18 gadiem)	468(60 bērni līdz 18 gadiem)	452 (54 bērni līdz 18 gadiem)	-3%, -3,4% (-12%, -10%)

2019.gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir notikusi skaitlisko rādītāju strauja lejupslīde visās pozīcijās. Vislielākais kritums ir bibliotēkas apmeklējumos bērniem, kā arī bērnu literatūras izsniegumā, virtuālajos apmeklējumos, grāmatu izsniegumā pieaugušajiem.

Tam par iemeslu ir iedzīvotāju skaita samazināšanās. Vairākas personas ir izdeklarējušās, piedzimuši tikai 2 bērni, bet miruši 7 cilvēki. Vecumu pārvaldē darbu ir izbeiguši 3 kolēģi, kas bija čakli bibliotēkas apmeklētāji. Kopā nesanāk pensionāru biedrības „Viola” dalībnieces. Apmeklējot biedrības pasākumus, pensionāri iegriezās arī bibliotēkā.

Vecumu bibliotēka piekrita biedrības „Drustu acs” aicinājumam piedalīties viņu izstrādātajā projektā. Pievērst uzmanību mazajām lauku bibliotēkām, aktivizēt lasītāju loku, aicināt pašvaldības nesamazināt bibliotēkām finansējumu un darba laikus un pateikties lauku bibliotekāriem – tāds mērķis bija biedrības „Drustu acs” rīkotajai akcijai. Daudzviet masu medijos gan radio, gan TV izskanēja informācija, ka piecās lauku bibliotēkās, to skaitā arī Vecumu bibliotēkā, notiks pasākumi, organizēti šīs akcijas ietvaros. Pasākumus finansiāli atbalstīja KKF un Saldus novada dome. Vecumu bibliotēkā dzejas un mūzikas vakars, kuram organizatori bija devuši savdabīgu nosaukumu „Kad kniebējs kniebj”, notika 19.janvārī. Uz pasākumu bija ieradušies 17 interesenti. Radošo vakaru ievadīja dzejnieka Raibō (Oskara Orlova) dzejas lasījums no krājuma „Pistacejas”, kurš 2018.gadā tika izvirzīts Literatūras balvas nominācijai. Turpinājumā klātesošie varēja noklausīties mūsdienu tautas mūzikas „Nielslens Lielslens” muzikālo sniegumu, kas arī bija grupas jaunā albuma prezentācija. Pasākuma nobeigumā notika diskusija par bibliotēkas aktualitātēm. Par Vecumu bibliotēkas darbību un radošo vakaru informācija tika publicēta Viļakas novada mājas lapā un avīzē.

Otrais lielākais pasākums, kurš tika organizēts kopā ar Borisovas TN kultūras darba organizatori, bija Dzejas dienu pasākums. Tautas nama zāle bagātīgi tika izrotāta ar ziediem. Tika ierīkota plaša dzejas grāmatu izstāde. Kopā ar uzaicinātajiem ciemiņiem pasākumā piedalījās 27 cilvēki. Ar savu daiļradi klātesošos iepazīstināja literārās biedrības „Viļakas pegazs” dalībnieki. Viesi un ciemiņi tika cienāti ar kafiju, tēju, nelielām uzkodām. Kafijas galds tika apmaksāts no bibliotēkas budžeta.

Uzziņu un informācijas darbs nenotiek tik plašā apjomā, salīdzinot, kāds tas bija dažus gadus atpakaļ. Loģiski, ja samazinās lasītāju skaits, sarūk arī pieprasījums pēc dažādas informācijas un uzziņām. Lielākās tematiskās uzziņas: kultūras darba organizatorei bija

vajadzīgi materiāli par Lieldienām, bet kāda no lasītājām gatavojās dzimtas salidojumam, un viņa vēlējās sagatavot uzrunu pasākuma dalībniekiem. Pirms pāris gadiem starp lasītājiem bija līdz vienam desmitam personu, kas studēja augstskolās, šogad starp bibliotēkas lietotājiem ir tikai divi studenti. Sociālajai darbiniecei, kas apguva zinības savā profesijā augstākajā mācību iestādē, bija vajadzīgas grāmatas par sociālo darbu, par šī darba specifiku saskarsmē ar redzes invalīdiem, personām ar kustību traucējumiem. Autora Peina grāmatas tika meklētas elektroniskajā katalogā. Šogad vairāk nekā citus gadus bija pieprasījums pēc konkrētām grāmatām. Lasītājiem, to starp literatūras skolotājiem, bija nepieciešamas šādas grāmatas: Kamī "Svešinieks", A.Grīns "Dvēseļu putenī", Irbe A., Lindenberga S. "Bērns mācās runāt ģimenē", M.Laukmanes dzeja; SBA laukā: Siņeļņikova "Dzīves noteicēja mācībgrāmata", A.Rancānes "Aiz azara bolti bārzi..." un vēl 7 konkrētas grāmatas psiholoģijā, daiļliteratūrā, lauksaimniecībā. Kādam lasītājam bija nepieciešams padomju laika grāmatas pedagoģijā.

E-vidē bija jāpalīdz nomaksāt rēķinus, arī izmantojot kodu kalkulatoru, jāatrod ģimenes karte 3+. Pagaidām pēc e-maksājumiem nav liels pieprasījums, jo pagasta pārvaldē samaksu par komunālajiem pakalpojumiem no iedzīvotājiem pieņem sekretāre – lietvede. Daudz biežāk, pielietojot IT, bija jāizpilda skenēšanas pakalpojums – apmēram 42 reizes, izdrukas pakalpojumi sniegti apmēram 24 reizes. Kopēšanas pakalpojumu nodrošina Vecumu pagasta pārvalde. Kopēšanas ierīce atrodas bibliotēkai blakus telpā. Sekretāres – lietvedes atvaļinājuma laikā kopēšanas pakalpojumu sniedzu ne tikai bibliotēkas lietotājiem, bet visiem pagasta iedzīvotājiem. Šo pakalpojumu bieži izmanto tās personas, kas dodas iepirkties uz Krieviju, lai sakārtotu vajadzīgos dokumentus robežas šķērsošanai. Ieskenēt dokumentus vajadzēja gan lauku konsultantei, gan pagasta pārvaldes darbiniecei, gan citiem bibliotēkas apmeklētājiem. Saņemot konsultācijas dokumenta ieskenēšanā, otrajā pusgadā pārvaldes sekretāre-lietvede šo darbu darīja jau patstāvīgi. Gandrīz visu dokumentu ieskenēšanai sekoja dokumentu pievienošana e- vēstulei un nosūtīšana pa e-pastu.

Bibliotēkā ir pieejams Viļakas novada domes izdevums "Viļakas Novadā", kas informē par Viļakas novada pašvaldības darbību, lēmumiem, pašvaldības iestāžu aktivitātēm un dažādiem notikumiem. Bibliotēkā ir pieejami LLKC informatīvie materiāli "Lauku lapa", "Zivju lapa". Valsts un pašvaldības vienotā apkalpošanas centra informācija par sniegto pakalpojumu klāstu, bukleti ar e- pakalpojumu aprakstiem, Latvenego buklets par pašapkalpošanās portālu elektrum.lv, informācija par bezmaksas datu bāzēm, Balvu CB elektronisko katalogu. Lasītavas sektorā uz galda blakus informatīvajam izdevumam "Viļakas Novadā" izlikti Ziemeļlatgales laikraksta "Vaduguns" pēdējie numuri.

SBA rādītāji

SBA	2017	2018	2019
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	79	0	0
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	4	4	9

Vairāki pieprasījumi bijuši no Balvu, Viļakas un Žīguru bibliotēkām. Ja iespieddarbi ir bijuši vajadzīgi Balvu CB vai Viļakas novada bibliotēkai, pateicoties pārvaldes vadītājam, kura dzīvesvieta ir Balvu pilsēta un viņa personīgajai pozitīvajai attieksmei, mēs šo pakalpojumu izpildām ļoti ātri.

6. Krājums

2019.gada bibliotēkas darba prioritāte bija krājuma kvalitātes uzlabošana. 2019.gadā no fonda tika izslēgtas 1204 vienības (kopā ar žurnāliem). Uzdevums bija samazināt krājuma apjoma ziņā, padarīt to pārskatāmāku, norakstot mazizmantotos, nolietotos iespieddarbus, grāmatas – dubletus. Tika svītroti šo iespieddarbu ieraksti inventāra grāmatās. Pirmajās trijās - visvecākajās inventāra grāmatās visas reģistrētās vienības ir svītrotas, iespieddarbi ir izņemti no fonda. 2019.gadā tika norakstītas 186 nolietotas, 85 saturā novecojušas, 765 mazizmantotas grāmatas, 98 dubleti un 70 periodiskie izdevumi. Izslēgtās literatūras vecums – 70 -80- 90 gadi, 2000 gada sākums. Pēc norakstīšanas un iespieddarbu izņemšanas no fonda tika uzsākta pārējā krājuma inventarizācija un reizē arī iespieddarbu izvērtēšana – vai grāmatai nonākt rekatalogizācijā vai 2020. gada norakstāmās literatūras sarakstos. Pēc Balvu CB metodiskās nodaļas vadītājas un Balvu CB direktores rekomendācijām, rekatalogizēšanai paredzēto grāmatu kolekcija, kas bija atlasīta atsevišķi, būs jāpārvērtē, jo tika ieteikts nerekatalogizēt tik daudz vecu grāmatu. Šis darbs būs veicams 2020.gada krājuma kvalitātes uzlabošanas ietvaros.

Krājuma komplektēšanas politikas dokuments ir pievienots pārskata pielikumos.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

	2017	2018	2019
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	751	714	764
<i>t. sk. grāmatām</i>	571	286	329

<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	92	73	87
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	342	355	348
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	1,55	1,53	1,69
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	913	784	888

Literatūras komplektēšanai 2019.gadā ir tērēts vairāk nekā iepriekšējos gados. Gan pašvaldības līdzekļi krājuma papildināšanai ar jaunieguvumiem, gan finansējums krājuma komplektēšanai kopumā nav sarucis. Iepērkot jaunās grāmatas, tiek ņemts vērā krājuma komplektēšanas politikas dokuments un lasītāju vēlmēs. Izvērtējot bibliotēkas apmeklētāju pieprasījumus daiļliteratūrā, esmu secinājusi, ka lasītāji vienlīdzīgi lasa gan oriģinālliteratūru, gan tulkotos daiļdarbus. Tāpēc arī grāmatu iepirkums šajās pozīcijās ir gandrīz vienlīdzīgs: fonds papildināts par 17 izdevumiem oriģinālliteratūrā, bet pozīcijā „cita literatūra” iegādātas ir 22 grāmatas. Starp daiļliteratūrā iegādātajām grāmatām nav tikai viegli lasāma literatūra, bet ir dzimtu romāni, dzīvesstāsti, psiholoģiska rakstura daiļliteratūra, vēsturiski romāni un cita vērtīga literatūra. Bērnu un jauniešu mērķauditorijai 2019.gadā ir nopirkta 14 grāmatas. Jaunie izdevumi tika pirkti apgādā „Zvaigzne ABC”, un ar e-pastu pasūtījumus iesniedzu grāmatu piegādātājam IK „Virja”. Jauno grāmatu sarakstu sastādu ļoti atbildīgi, rūpīgi izvērtēju katru izdevumu, pārlasot vēlreiz un vēlreiz iespieddarbu anotācijas, kas ievietotas grāmatu piegādātāja mājas lapā. Ar grāmatu vērtējumiem iepazīstos arī periodiskajos izdevumos. 2019. gadā nozaru literatūras fonds ir papildināts ar 17 iespieddarbiem, ja 2018.gadā – tikai ar 6 grāmatām. Pagājušajā gadā ir palielinājusies dāvinājumu summa – no 70 eiro 2018. gadā līdz 124 eiro 2019.gadā. Tas devis iespēju iegādāties lielāku eksemplāru skaitu nozaru literatūrā. Lasītāji biežāk grāmatas izvēlas psiholoģijā, mājturībā, medicīnā, lauksaimniecībā. Šajās konkrētajās zinībās no bibliotēkas līdzekļiem tiek iegādāti 1-2 iespieddarbi.

Rekatalogizācijā ir sastādīts saraksts ar 248 grāmatām un nosūtīts Balvu CB grāmatu komplektēšanas nodaļai. 2020. gadā šis darbs tiks turpināts.

Krājuma inventarizācija ir uzsākta 2019.gada novembrī.

5. tabula

Krājuma rādītāji

	2017	2018	2019
Jaunieguvumi kopā	296	332	261
<i>t. sk. grāmatas</i>	73	54	70
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	21	13	17
<i>t. sk. bērniem</i>	15	12	14

Izslēgtie dokumenti	439	315	1204
Krājuma kopskaits	5637	5654	4711
Grāmatu krājuma apgrozība	0,3	0,4	0,3
Periodisko izdevumu apgrozība	2,61	3,15	2,13

2019.gadā jaunieguvumu skaits kopumā ir samazinājies. Salīdzinot pēdējos divus gadus, pie vienādām preses pasūtījuma summām, 2019.gadā fondā ienākušo žurnālu skaits ir par 87 seriālizdevumiem mazāks nekā 2018.gadā. Tas nozīmē, ka 2019.gadā ir augušas periodisko izdevumu cenas. Grāmatu skaits ir palielinājies visās pozīcijās. 2019.gadā izslēgto dokumentu skaits ir gandrīz par 1000 vienībām lielāks nekā iepriekšējos gados. 2019.gadā fonda skaitliskais samazinājums nodrošina grāmatu krājuma apgrozījuma pieaugumu, tad straujais iespieddarbu izsnieguma kritums fonda apgrozījumu nepalielina, to notur tādā pašā līmenī kā iepriekšējos gados. Aktuālāko informāciju populārās nozarēs, kā, piemēram, dārzkopībā, mājturībā, puķkopībā, lopkopībā, celtniecībā u.c., lasītājs iegūst no žurnāliem, kas abonēti ir plašā apjomā. Pieprasījums pēc periodiskajiem izdevumiem katru gadu ir bijis ļoti augsts. To mēs redzam arī literatūras izsniegumā. Informāciju par interesējošiem jautājumiem jebkurā nozarē varam meklēt internetā, elektroniskajā katalogā atrast grāmatu sarakstu un caur SBA tās pasūtīt.

6. tabula

Bibliotēkā pieejamo datu bāzu izmantojums

Dabubāze	2017	2018	2019
Letonika	9	7	18
News	0	0	0

Bibliotēkai nav izveidota sava datu bāze. Bibliotēkā pieejamo bezmaksas datu bāzu izmantojums nav biežs. 2019. gadā letonikas.lv skatījums audzis līdz 18 sesijām. Informāciju par internetā pieejamajām bezmaksas datu bāzēm var lasīt gan bibliotēkas mājas lapā, gan bukletos, kas novietoti blakus datoriem. Datu kopu popularizēšana notiek arī individuālajās pārrunās ar skolēniem un pieaugušajiem lasītājiem.

Katra mēneša pēdējā darba dienā tiek pārskatīti formulāri ar iespieddarbu pasītēm. Ja uz grāmatu pasītēm atzīmētais termiņš ir iztecējis, tad šo iespieddarbu lietotājam tiek uzzvanīts un atgādināts par nododamajām grāmatām. Atkarībā no bibliotēkas vajadzības pēc iespieddarbiem un lietotāja vēlmēs, iespieddarbu termiņu ir iespējams pagarināt.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

7. tabula

Darbs ar bērniem un jauniešiem

	2017	2018	2019
Bibliotēkā reģistrēti bērni līdz 18 g.	31	40	23
Apmeklējums bērniem līdz 18 g.	228	268	144
Izsniegums bērniem līdz 18 g.	343	534	231

Runājot par skaitļiem bērnu un jauniešu pozīcijā, tad šogad šiem rādītājiem ir milzīgs kritums. Lielāko apmeklējumu nodrošināja vietējie bērni, kuri bibliotēkā iegriezās, lai paņemtu ieteicamo literatūru, interesējošās grāmatas, izmantotu internetu, spēlētu spēles, paskatītos žurnālus un vienkārši, lai skaļi palasītu. Diemžēl, pagājušajā gadā no Borisovas uz citu dzīves vietu pārcēlās 2 ģimenes, tā bibliotēka zaudējot 1 pieaugušo un 3 jaunākā skolas vecuma lasītājus. Bērnu, kas iepriekšējos gados vasaras brīvdienās ilgstoši ciemojās pie savām vecmāmiņām un bija bieži bibliotēkas apmeklētāji, tagad ir ļoti maz. Vasaras brīvdienās bibliotēku apmeklēja 4 bērni no daudzbērnu ģimenes. Viņi bibliotēku apmeklēja regulāri 2-3 reizes nedēļā, neskatoties uz to, ka dzīvoja 3 km no bibliotēkas, un ne katram no viņiem bija velosipēds.

Katru otro gadu pašiem mazākajiem lasītājiem tiek sarīkots pasākums „Mans pirmais bibliotēkas apmeklējums”. Pasākums parasti tiek adresēts 2-3 gadus veciem bērniem un viņu vecākiem. 2019. gadā bērnu trūkuma dēļ šis pasākums netika noorganizēts.

Šogad tikai septiņos apmeklējumos tika taujāts pēc grāmatām no ieteicamās literatūras saraksta. Mazajiem bibliotēkas apmeklētājiem interesēja spoku un šausmu grāmatas, mīklas. Individuālajā darbā ar mazo lasītāju tika piedāvātas jaunās grāmatas, iepazīstināti bērni ar autoru-jubilāru grāmatu kolekcijām.

Viļakas Valsts ģimnāzijas vecāko klašu skolēni ir izvēlējušies tematus zinātniski pētnieciskajam darbam, kuri saistīti ar Vecumu pagasta kultūras dzīves izpēti un arī dzejnieces Evas Dortānes dzīvesgājuma izzināšanu.

Bērnu literatūras fonds tika papildināts ar 14 jaunieguvumiem: ar 8 grāmatām oriģinālliteratūrā un 6 darbiem tulkotajā daiļliteratūrā. 2019.gadā tika abonēts žurnāls „Pūcīte”.

8. Novadpētniecība

Tiek vākti materiāli par dzimtā pagasta ievērojamām personībām un ievērojamiem notikumiem, galvenokārt no vietējiem laikrakstiem. Pēc tam šie materiāli tiek izkārtoti pa mapēm. Veidojas pamatdatu bāze, kuru izmantojot, skolēni vai citas personas var veikt zinātniskus pētījumus, veidot autobiogrāfiskus rakstus, vākt ziņas dzimtas kokam un radīt citus darbus. Jauniešiem tika izsniegtas mapes ar savāktajiem materiāliem par Vecumu pagastu un tā ļaudīm. Katru gadu piedalos komunistiskā genocīda upuru piemiņas pasākumos Vecumos un Borisovā.

9. Publicitāte

Tekstus un bildes par bibliotēkā notikušajiem pasākumiem nosūtīju Viļakas novada mājas lapai. Raksti un attēli tika nopublicēti Viļakas informatīvajā izdevumā „Viļakas Novadā”. Tika apgūti tālmācības kursi mājas lapas veidošanā. Pateicoties biedrības „Drustu acs” organizētajai akcijai „Atbalsts mazajām lauku bibliotēkām”, Vecumu bibliotēkas vārds ir izskanējis visas Latvijas medijos.

10. Sadarbības tīkla raksturojums

2019.gadā Viļakas novada Vecumu bibliotēkai sadarbība ir bijusi:

1. Ar Vecumu pagasta pārvaldi:

- nodrošinājusi bibliotēkai komunālo pakalpojumu sniegšanu,
- nodrošinājusi SBA pakalpojumu izpildi,
- jaunieguvumu atvešanu no Balvu Centrālās bibliotēkas grāmatu komplektēšanas nodaļas,
- dokumentu nogādi Viļakas novada domes grāmatvedībā
- piedalos Vecumu pārvaldes organizētajās apkārtnes uzkopšanas talkās

2. Ar pagasta pārvaldes Tautas namu:

- kopīgi organizēti pasākumi,

- materiālu (grāmatu, periodikas) izsniegšana svētku uzrunu sagatavošanai, kā arī par svētku tradīcijām, organizēšanu, telpu rotāšanu
3. Ar Viļakas novada domi IKS nodaļu:
- plānoto darbu popularizēšana,
 - koriģē, iesaka vajadzīgos darbus
4. Ar informatīvā laikraksta “Viļakas Novadā” redakciju:
- notikumu bibliotēkā un Tautas namā atspoguļošana avīzē
5. Ar Balvu Centrālo bibliotēku, kas nodrošina:
- saņemt konsultācijas bibliotekārajā darbā,
 - saņemt informāciju par bibliotēku darba aktualitātēm,
 - tālākizglītības iespējas, noklausoties CB organizētās mācību lekcijas,
 - kultūrvēsturisko studiju un profesionālās pieredzes apmaiņas iespējas, apmeklējot citu novadu kultūrvēstures muzejus, citas institūcijas un bibliotēkas,
 - saņemt pakalpojumus grāmatu komplektēšanā, apstrādē un statistiku gada beigās
6. Ar Viļakas novada bibliotēku, kas nodrošina:
- tikšanos ar grāmatu autoriem,
 - kopēju pasākumu gan bibliotekārajā darbā, gan novada kultūrvēsturisko objektu apmeklējumā
7. Ar Viļakas novada grāmatvedību
- Vecumu bibliotēkas dokumentācijas kārtošanā
 - budžeta plānošanā, koriģēšanā un izpildē

Secinājumi

1. Bibliotēkas apmeklējumiem jāaktivizē vietējie bērni, jāveido sadarbība ar maznodrošinātām daudz bērnu ģimenēm.
2. Jāveic iedzīvotāju aptauja par bibliotekāro pakalpojumu sniegšanu mājās, pieprasījumu gadījumā šādi pakalpojumi būtu jāsniedz.
3. Jāattīsta e-pakalpojumi: jāapgūst vispusīgas zināšanas šinī jomā pašai bibliotekārei, jāpopularizē e-pakalpojumi iedzīvotājiem, jāsniedz konsultācijas. Bibliotēkai jābūt pretimnākošai klientu apkalpošanas centra izveidei, ja tāds uzdevums tiks dots no augstāk esošajām institūcijām. Jāuzlabo IT bāze.
4. Jāstrādā ir pie bibliotēkas mājas lapas, jāpopularizē bibliotēkas darbība mājas lapā, kā arī Viļakas novada portālā un avīzē.

Pielikumi

Viļakas novada Vecumu bibliotēkas Krājuma attīstības koncepcija

Viļakas novada Vecumu bibliotēkas Krājuma attīstības koncepcija izstrādāta, pamatojoties uz bibliotēku darbu reglamentējošiem dokumentiem:

Bibliotēku likums,

LR MK noteikumi Nr.415 „Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi”,

LR MK noteikumi Nr.355 „Vietējās nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi”,

Krājuma veidošanas vadlīnijas Latvijas bibliotēkām.

Bibliotēkas grāmatu komplektēšanas galvenais uzdevums ir veidot kvalitatīvu, lietotāju pieprasītu krājumu, kurš nodrošinātu Vecumu pagasta iedzīvotājiem piekļuvi informācijai gan drukātā, gan elektroniskā formātā, veicinātu izglītības iespējas, konkurētspēju darba tirgū un saturīgu brīvā laika pavadīšanu. Bibliotēkas krājumam jāatbilst vietējās sabiedrības interesēm un vajadzībām.

Krājuma komplektēšanas politika ietver krājuma profila analīzi – krājuma raksturojums pēc iespieddarbu un citu dokumentu satura, veidiem, izdošanas laika, valodas, vērtības u.c. specifiskiem aspektiem. Profilu nosaka bibliotēkas uzdevumi un lasītāju pieprasījumi. Krājuma komplektēšana ir katras bibliotēkas pamatpakalpojums, un no tā ir atkarīgi pārējie bibliotēkas pakalpojumi.

Krājuma komplektēšanas pamatprincipi:

- mūsdienīgu informācijas iespēju pieejamības garantēšana ikvienam iedzīvotājam, neatkarīgi no viņu dzīvesvietas vai materiālā nodrošinājuma,
- kvalitāte – bibliotēkas krājuma veidošana atbilstoši teritorijas attīstības interesēm, dāvinājumu izvērtēšana kā saturiskā, tā skaitliskā ziņā.
- aktualitāte – regulāra krājuma papildināšana ar jaunākajiem valstī iznākušajiem izdevumiem iespējami atbilstoši lietotāju pieprasījumam, to regulāri attīrot no novecojušiem un maz izmantotiem iespieddarbiem u.c. dokumentiem,
- piekļuve informācijai gan drukātā, gan elektroniskā formātā,
- mūžizglītības atbalstīšana,
- kultūras mantojuma un novadpētniecības krājuma saglabāšana.
- Lietderīga brīvā laika pavadīšana.

Krājuma komplektēšanas noteicošie faktori:

- lietotāju pieprasījums,
- finanšu līdzekļi,

Krājuma komplektēšanas veidi:

- kārtējā jaunieguvumu komplektēšana,
 - retrospektīvā komplektēšana, reģistrējot un izvērtējot lasītāju pieprasījumu,
- rekomplektēšana - regulāra un sistemātiska krājuma attīrīšana no saturā novecojušiem, nolietotiem, nepieprasītiem izdevumiem

Vecumu bibliotēkas krājums ir universāls. Tiek komplektēta visu nozaru literatūra (Skat. pielikumā Fonda raksturojumu pēc Conspectus modeļa)

Krājumā nekomplektē:

- Literatūru par vardarbību, pornogrāfiju, melno maģiju, rasistisku un naidu kurinošu literatūru,
- Pamatskolas un vidusskolas mācību grāmatas,
- Īslaicīgas nozīmes literatūru (reklāmas bukletus, partiju programmas)

Padziļināti komplektē nozaru krājumus :

- psiholoģijā,
- medicīnā,
- lauksaimniecībā,
- vēsturē.

Bibliotēkā veido speciālu krājumu- novadpētniecības dokumentu fondu, kurā tiek vākti materiāli par Vecumu pagastu, Viļaku, Viļakas novadu un Latgali.

Prioritātes krājuma komplektēšanā:

- Uzziņu literatūra,
- Oriģinālliteratūra,
- Literatūra bērniem un jauniešiem,
- Literatūra studiju atbalstam,
- Lietotāju pieprasītā daiļliteratūra.

Literatūras atlases kritēriji:

- Atbilstība lietotāju vajadzībām un interesēm,
- Izdevumu kvalitāte,
- Pieprasījums,
- Cena.

Valodu aptvērums:

(Skat. pielikumā Fonda raksturojumu pēc Conspectus modeļa).

Krājuma komplektēšanas avoti:

- pirkumi – grāmattirgotājs I/K Virja ,
grāmatveikals Zvaigzne ABC (atlaižu akciju laikā),
- dalība projektos – VKKF projekti, LNB projekti,
- dāvinājumi - privātpersonu, iestāžu un organizāciju dāvinājumi,

Dāvinājumu pieņemšanas kritēriji:

- Aktualitāte –paaugstināta pieprasījuma literatūra
- Izdošanas gads – pēdējie 5 gadi, ja izdevums nav krājumā,
- Valoda - latviešu, svešvalodās,
- Izdevuma nolietojuma pakāpe – mazlietotas
- Bibliotēkai ir tiesības saņemt dāvinājumus dāvināt tālāk citām iestādēm un apmeklētājiem

Abonēto presi bibliotēka glabā:

- Avīzes – 3 gadi,
- Žurnālus – 5 gadi,

Krājuma rekonplektēšanas iemesli:

- Dubleti,
- Nolietotie iespieddarbi,
- Novecojuši pēc satura,
- Izdevumi nav atgūstami lietotāju vainas dēļ, dzīvesvietas maiņas dēļ,
- Iespieddarbi u.c. dokumenti, kas pazuduši brīvpieejas apstākļos (līdz 0,3% no bibliotēkas krājuma vērtības);
- Mazizmantoti

Dzejas un mūzikas vakars “Kad kniebējs kniebj”

Dzejas dienu pasākums

Izstādes

